

NORGES HØYESTERETT

Den 17. juni 2020 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Normann og Kallerud i

HR-2020-1264-U, (sak nr. 20-068387SIV-HRET), sivil sak, begjæring om gjenåpning:

A (advokat Gisken Elisabeth Brungot)

mot

Oslo kommune (Kommuneadvokaten i Oslo
v/advokat Anders Matheson Hegna)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder begjæring om gjenåpning av HR-2015-1425-U.
- (2) Oslo tingrett avsa 27. mars 2015 dom i sak etter barnevernloven om omsorgsovertagelse og samvær mellom A og Oslo kommune. A anket dommen. Borgarting lagmannsrett besluttet 22. mai 2015 i sak nr. 15-071783ASD-BORG/01 ikke å gi samtykke til å fremme anken til behandling, jf. tvisteloven § 36-10 tredje ledd. A anket beslutningen til Høyesterett. Høyesteretts ankeutvalg avsa 3. juli 2015 kjennelse i medhold av tvisteloven § 30-9 med slik slutning:

"Anken forkastes."
- (3) A klaget Norge inn for Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD). Ved dom 17. desember 2019 kom domstolen til at As rettigheter etter EMK artikkel 8 var krenket, og hun ble tilkjent erstatning.
- (4) A har begjært gjenåpning av HR-2015-1425-U. Hun henviser til EMDs fellende dom i saken og til Norges plikter til å etterleve EMDs avgjørelser. Hun gjør gjeldende at det må skje en reparasjon, og at dette i denne saken må innebære en tilbakeføring av barnet.
- (5) A har nedlagt slik påstand:

"1. HR-2015-1425-U gjenåpnes.

2. Barnet tilbakeføres til A.
3. A tilkjennes sakens omkostninger."

(6) *Oslo kommune* har tatt til motmæle. Kommunen gjør gjeldende flere avvisningsgrunnlag. Blant annet anfører kommunen at resultatet må bli avvisning dersom Høyesteretts behandling av sak 20-007980SIV-HRET leder til avvisning. Det er subsidiært anført at begjæringen må forkastes.

(7) Oslo kommune har nedlagt slik påstand:

"Prinsipalt:

1. Begjæringen om gjenåpning avvises.

Subsidiært:

2. Begjæringen om gjenåpning forkastes.

I gjenåpningssaken:

3. Oslo kommune frifinnes.

I alle tilfeller:

4. Oslo kommune frifinnes for krav om sakskostnader."

(8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at begjæringen retter seg mot ankeutvalgets forenklete kjennelse i HR-2015-1425-U. Begjæringen angir ikke hvilket rettslig grunnlag etter tvisteloven kapittel 31 om gjenåpning den gjelder. Ut fra begjæringens fokus på EMDs fellende dom og plikten til reparasjon oppfatter ankeutvalget begjæringen slik at den er ment forankret i tvisteloven § 31-3 første ledd bokstav d. Etter den bestemmelsen kan det begjæres gjenåpning "hvis det i klagesak mot Norge i samme saksforhold er fastslått at saksbehandlingen har krenket en konvensjon som etter menneskerettsloven gjelder som norsk lov".

(9) Ved Høyesteretts kjennelse 9. juni 2020 i sak 20-007980SIV-HRET (HR-2020-1201-A) avklarte Høyesterett – satt i avdeling med fem dommere – adgangen til å begjære gjenåpning i saker som den foreliggende. Det sentrale fremgår i oppsummeringen i avsnitt 45:

"Etter dette oppsummerer jeg min forståelse av § 31-3 første ledd bokstav d slik: Når det begjæres gjenåpning av en kjennelse fra Høyesteretts ankeutvalg på grunnlag av en dom fra EMD, er det et vilkår for å ta gjenåpningsbegjæringen under behandling at det i dommen er fastslått at saksbehandlingen i ankeutvalget har krenket partens rettigheter etter EMK."

(10) I EMDs dom i saken mellom A og Norge retter kritikken seg i hovedsak mot tingrettens beslutningsgrunnlag og begrunnelse, jf. dommens avsnitt 62-70. Selv om kjennelsen i Høyesteretts ankeutvalg avsluttet saken for norske domstoler, er det ikke holdepunkter for at EMD mener at også saksbehandlingen der var konvensjonsstridig. En begjæring om gjenåpning må da rettes mot tingrettens dom, jf. HR-2020-1201-A avsnitt 50.

- (11) Begjæringen om gjenåpning må etter dette avvises.
- (12) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Begjæringen om gjenåpning avvises.

Kristin Normann
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)